

Sektör Farklılığında Etik Değerlerin Gelişimi¹ (Developing Ethic Values in Terms of Sectorial Differentiations)

Ayşen GEZİCİ ARSLANHAN^a Işık ÇİÇEK^b

^aAlanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kestel, Alanya, Türkiye. aysengezici@hotmail.com

^bAlanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İşletme Mühendisliği Bölümü, Kestel, Alanya, Türkiye. cicekis@yahoo.com

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Anahtar Kelimeler: Etik Değerler Hizmet Sektörü Üretim Sektörü Nitel Analiz ISO 500	Amaç – Etik değerlerin kurumun içsel ve dışsal çevre bileşenleri üzerindeki etkisi, bu değerlerin kurum, grup ve birey düzeyindeki davranışlarda yönlendiriciliğine dikkatleri çekmektedir. İşletmelerde söz konusu düzeylerde gerçekleştirilecek davranışların etik yönlendiriciliği, arzu edilen olumlu çıktılara ulaşmada önemli bir etmen olan sektörel dinamiklerin önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle arzu edilen davranışların ortaya çıkarılmasında bir öncül olarak etik davranış, işletmenin yer aldığı sektör ve işkolundan doğrudan etkilenecek farklılaşabilecektir. Araştırmanın amacı etik değerlerin sektör düzeyinde ne derecede farklı olabileceğini incelemektir.
Gönderilme Tarihi 18 Temmuz 2019 Revizyon Tarihi 23 Kasım 2019 Kabul Tarihi 6 Aralık 2019	Yöntem – Araştırmada üretim ve hizmet sektöründeki işletmelerden veri alınmış, üretim sektörü için ISO meslek komiteleri 46 çalışma grubundan ISO 500 listesine giren işletmeler, hizmet sektörü için ise 12 alt iş kolundan İstanbul Ticaret Odası Meslek Komiteleri sınıflandırmasındaki işletmeler seçilmiştir. Büyük ölçekli işletmelerin seçildiği ve karma yöntemin (nitel ve nicel yöntemin birlikte) kullanıldığı çalışmada işletmelerin web sitelerinde yer alan değer ifadeleri incelenmiş ve analiz birimi terim olarak belirlenmiştir. Her iki sektör işletmeleri için incelenen etik değer ifadeleri kod, kategori ve tema formuna getirilmiş; aynı sektör için işletmeler arası farklılık ki-kare uygunluk testi ile incelenmiştir.
Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi	Bulgular – Üretim sektörü işletmeleri için müşteri odaklı olma, sürdürülebilirlik ve çalışana değer boyutları; hizmet sektörü işletmeleri için müşteri odaklı olma, etik kurallara uyma ve yaptığı işi önemseme boyutlarının en çok belirtilen değerler olduğu görülmüştür. Hizmet ve üretim sektörleri için ortaya çıkan etik değerlerin farklılığı istatistiksel olarak anlamlıdır.
	Tartışma – Araştırmanın bulguları her iki sektör için ortak değer kodunun şeffaflık, ortak değer temasının ise müşteri odaklılık olduğunu göstermiştir. Müşterinin önceki yıllara göre değişen profili, talepkârlığı ve aldığı ürün ya da hizmete yönelik sürdürülebilir fonksiyonel faaliyetler, bu bağlamda işletme süreçlerinin odağında müşteriyi bulundurmaya etik bir değere taşımaktadır. İşletme için kurum kültürü, işletme çalışanların iyi ve doğru veya kötü ve yanlış ayırmalarında başvuracakları bir araç olarak kurumun kendi etik kodlarının gelişmesinde ve arzu edilen tutumların ortaya çıkmasında önem kazanacaktır. Sektör geneli için bütüncül perspektifte etik değerlerin sektöre yönelik olan tümevarımcı temaların belirlenmesinde örgütsel ekoloji yaklaşımından yararlanılabilir.

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Keywords: Ethical Values Service Sector Production Sector Qualitative Analysis ICI 500 Companies	Purpose – The impact of ethical values on the internal and external environmental components of the organization draws attention to the guiding of these values in behaviors at the institution, group and individual level. Ethical guidance of the behaviors to be performed at these levels in the enterprises reveals the importance of sectoral dynamics, which is an important factor in achieving the desired positive outcomes. For this reason, ethical behavior as a precursor in revealing the desired behaviors may be differentiated by being directly affected by the sector and the sector in which the enterprise is located. The aim of the study is to examine the extent to which ethical values may differ at the sector level.
Received 18 Temmuz 2019 Revised 23 Kasım 2019 Accepted 6 Aralık 2019	Design/methodology/approach – In the research, data were obtained from enterprises in production and service sectors. Istanbul Chamber of Industry 500 companies were selected from 46 working groups for production sector and the firms were selected in 12 subfields determined in the base of Istanbul Chamber of Commerce for service sector. Large-scale enterprises are selected and mixed method (qualitative and quantitative method is used together) is utilized in this study. Values from official web-sites of companies are investigated and term is determined for unit of analysis. Ethic values examined for both production and service sector were formed as code, category, and theme, respectively. Significant differentiates among companies in the same sector are diagnosed via chi-square test.
Article Classification: Research Article	

¹Bu makale Ayşen Gezici Arslanhan'ın Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

Önerilen Atıf/ Suggested Citation

Gezici Arslanhan, A., Çiçek, I. (2019) Sektör Farklılığında Etik Değerlerin Gelişimi, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11 (4), 2924-2943.